

TEGEVUSARUANNE EESTI PUNASE RISTI 2018.a. KOHTA

Eesti Punane Rist (EPR) on mittetulunduslik ühiskondlik organisatsioon, mis tegutseb põhikirja alusel 1949.a. Genfi konventsioonidest ja nende 1977.a. lisaprotokollidest lähtudes. Eesti Punase Risti põhikiri on kinnitatud ja organisatsioon registreeritud mittetulundusühingute registris nr. 80064706 all.

Punase Risti töö põhiprintsiipideks on inimlikkus, võrdsus, erapooletus, sõltumatus, vabatahtlikkus, ühtsus ja ülemaailmsus.

Eesti Punasel Ristil on ühiskondlikel alustel tegutsev Peakomitee ja Peavalitsus, mis valitakse EPR korralisel kongressil.

Eesti Punasel Ristil on 16 seltsi Eestimaa linnades ja maakondades. Seisuga 31.12.2018.a. oli kokku 4857 liiget.

Tegevusaruanne hõlmab nii keskbüroo kui ka kõikide 16 seltsi andmeid, s.o. kogu Eesti Punase Risti organisatsiooni.

Hasartmängude maksudest laekunud seadusejärgne 3,9% kasutati EPR põhikirjaliseks tegevuseks üle-Eestilises ja rahvusvahelises ulatuses.

Punase Risti organisatsioonidel on eriline roll Genfi Konventsioonides. Olles täiesti erapooletud, on neil õigus osaleda humanitaaralases tegevuses relvakonfliktide korral ja riikidel on kohustus seda lubada. Genfi Konventsioonide alusel asutatud Rahvusvaheline Punase Risti Komitee (ICRC) Statuudi artikkel 4 punkt f kohaselt on Punase Risti ülesandeks välja õpetada meditsiinilist personali ja varuda meditsiinilisi vahendeid, et valmis olla relvakonfliktideks. Rahvuslikud seltsid, nagu seda on ka Eesti Punane Rist, on osa ülemaailmsest Punase Risti Liikumisest, kes tegutsevad Genfi Konventsiooni eesmärke silmas pidades. Seetõttu Punase Risti Rahvuslikud Seltsid kohustuvad tegelema erinevate humanitaaralaste tegevustega, sealhulgas pakkuma meditsiinilist esmaabi ja vahendeid, kui vajadus selleks peaks tekkima. Neil on konventsiooniga antud eriline roll abiorganisatsioonina, kes võib aidata oma riigi relvajõudude meditsiiniteenistusi. Selleks, et Eesti Punane Rist saaks olla abiks hädaolukorras või eriolukorras Eesti elanikkonnale, on vajalik õpetada välja esmaabi oskavaid vabatahtlikke. Seega on esmaabi koolitus Punase Risti vabatahtlikele üks peamisi ülesandeid.

IFRC Rahvusvahelise Punase Risti ja Punase Poolkuu Föderatsiooni põhikirja artikkel 5 A d kohaselt on eesmärgiks seatud abistada ja julgustada rahvuslikke seltse nagu seda on ka Eesti Punane Rist, osalema tegevustes, mis aitavad seista hea elanike tervise eest ning pakuvad sotsiaalset abi enimhaavatavatele ühiskonna liikmetele. Sama artikli lõikes B on üheks humanitaarvaldkonna eesmärgiks seista hea humanitaaroperatsioonide eest ning aidata relvakonfliktide ohvreid. Sel eesmärgil on tarvis koolitada Eesti Punase Risti vabatahtlikke esmaabi osas ning elanikkonna tervishoiu huvides pakub EPR ka tasuta koolitusi kooliõpilastele ning jagab sellekohast trükitud koolitus- ja infomaterjali.

Töö ühiskonna enimhaavatavatega. Aastaringne toitlustamine toimus läbi meie supiköögi Tallinnas. Kooskõlastatult kohalike sotsiaalosakondadega on sihtrühmaks töötud, paljulapselised pered, perekondliku tähelepanuta jäänud lapsed, üksikvanurid, vanglast vabanenud isikud. Toitlustamise eesmärgiks on vältida puudustkannatavate isikute nälgimist, sellest tulenevalt kuritegevuse kasvu, laste tänavale sattumist. 2018.a. jooksul toitlustati Tallinnas EPR supiköögis Tallinna Linnavalitsuse poolt abivajajaid 35 560 inimpäeva ulatuses. Osutatud on Tallinna Linnavalitsus finantseerimisel abi koolitarvete ja toidupakkide näol Tallinna linna peredele.

Läbi on viidud üle-Eestilisi toetus-üritusi vähekindlustatud perede lastele. Töötute ja lasterikaste perede lastele on muretsatud koolitarbeid ja ranitsaid – 391 lapsele, toidupakke komplekteeriti 2578 lapsele. See sai võimalikuks tänu produktiivsele koostööle RIMI kaupluste üle-Eestilise kaubandusketiga, kus elanikkond annetas korjanduskarpidesse vähekindlustatud perede laste toidupakkide ja koolitarvete jaoks.

Lisaks on muretsatud hügieenitarbeid 3390 isikule. Sanitaar-hügieeniline olukord nõuab kasvavat tähelepanu, on sagenenud puudulikust ja oskamatust hügieenist tingitud nahahaigused ja pedikuloos

Vähekindlustatud perede lastele on koolivaheaegadel korraldatud 49 päevalaagrit, millest said aasta jooksul osa 961 last. Laagrites olid kohustuslikeks elementideks ea-algõpetus, hügieenitunnid, kohtumine noorsoopolitsei- ja liikluspolitseiga, 3-kordne toitlustamine päevas ja sellega kaasnevad lauakombed, võimalusel kultuuriüritused, sportlikud mängud, näitused jms. Materjalidest olid kasutusel „Peeter ja Anne Liikluses“, samuti väiksematele „Oskame Olla“ ja eakohased esmaabi trükised. Kogu tegevus kannab endas preventiivset eesmärki hoidumaks tänavaohtudest – alkohol, narkootilised ained, prostitutsioon jne., samuti annab teadmisi ja oskusi elujuhtumitega toimetulemiseks. 2018.a. jätkus lasteaedades üle Eesti varustamine „Oskame Olla“ õpivahendiga, et süvendada laste tähelepanu ja sundida ettevaatlikusele suhtlemisel võõraste inimestega

Eesti Vigastatud Sõjameeste Ühingust oli tähelepanu all 34 isikut 58 korral, kellega jätkus tervise taastamisega seotud töö.

Sellest tulenevalt on EPR esmaseks prioriteediks ja põhitegevuseks Eestimaa elanikkonna **esmaabialane (ea) koolitamine**, mis näeb ette elanikkonna ettevalmistamist käitumiseks õnnetusjuhtumite ja hädaolukordade puhul. Töö omab preventiivset iseloomu. Tegevus eeldab kõrgetasemeliste koolitajate ning kvaliteetse õppematerjali ja õppeklasside olemasolu EPR võrgustikus.

EPR omab kooskõlas kehtiva seadusandlusega Haridus- ja Teadusministeeriumi koolitusluba nr. 4408 HTM. Alates 2014.a. on koolitusluba tähtjatu.

EA õpetajad õpetatakse välja meie õppekeskuses EPR poolt väljatöötatud 40h programmi alusel, mis on läbi arutatud ja kooskõlastatud Tallinna Ülikooli täiskasvanute andragoogika õppetoolis. EPR elanikkonna esmaabialane väljaõpetamise tase ja programmid on aktsepteeritud Euroopa Esmaabikoolituse tööühma poolt ning meie ea baaskursusele on omistatud Euroopa PR sertifikaat. 2019.aastast kehtima hakkav Töötervishoiu ja tööohutuse seadusest tulenev esmaabiõpetuse programm põhineb Euroopa Punaste Ristide EA Reference Keskuse programmidel. EPR on välja töötanud 11 erinevat esmaabialast õppeprogrammi sõltuvalt väljaõpetatava kontingendi vanusest ja erialast, s.h. 16-tunnine programm autojuhtidele.

Seisuga 01.01.2018.a. tegutses meie poolt koolitatud 153 esmaabi õpetajat üle kogu vabariigi. 2018.a. jooksul koolitati juurde 13 uut ea õpetajat ja 33 esmaabiõpetajat osales täiendkoolitusel, s.h. AED aparadi ja taaselustamise kursus. Peab märkima, et esmaabi õpetajate koolitusel osalejate arv on ebapiisav ja seda põhjusel, et tervishoiutöötajate registris loetletud meedikud võivad ilma eelneva esmaabi õpetamise ettevalmistuseta läbi viia autokoolides esmaabi-alast koolitust (Liiklusseadus §119). Paljud koolitavad autokoolidest on tulnud EPR-lt paluma

lisakoolitust põhjusel, et saadud meedikutepoolne koolitus on olnud meditsiinikeskne ja pole arusaadav eelnevat ettevalmistust mitteomavale isikule.

Regulaarselt viiakse esmaabiõpetajate teadmiste kinnitamiseks seltside tasandil läbi ea praktilisi õppusi, mille kvaliteedi kontroll on EPR Keskbüroo pideva tähelepanu all. Eestis anti EPR esmaabiõpetajate poolt esmaabialased teadmised 2018.aastal 486 kursusel 7239 inimesele. Oskuslikuks käitumiseks õnnetusjuhtumite korral toimus elanikkonna 3h koolitus 28 kursusel 429 inimesele.

Kooliõpilastele toimub ea õpetamine tasuta. Nii koolitati 2018.a. erinevates vanuseastmetes eakohase programmi järgi 10 165 õpilast üle vabariigi, s.h. „Kaitse end ja aita teist“ programmi raames on õpetatud 6 544 koolilast.

EA-alase väljaõppe saanud vabatahtlikud ja ka EA õpetajad osalevad rahvaüritustel esmaabi osutajatena kokkuleppel ürituste korraldajatega .

EPR on välja andnud ja trükkinud esmaabialaseid koolitusmaterjale. Oma töös arvestame pidevalt Euroopa PR Reference keskuse juhiseid ja väljatöötatud uusi soovitusi. Igal aastal osaleb EPR esindaja nimetatud keskuse poolt korraldatavatel seminaridel ja rahvusvaheliselt korraldatavatel elustamisalastel nõupidamistel.

Laiendatud on psühhosotsiaalse (PsS ea) esmaabi õpetust Aluseks on Norra PR poolt välja töötatud programm.

2018.a. on jätkuvalt esmaabi-alaselt töötatud kooliõpilastega erineva metoodika järgi vanuserühmades: eelkooliealised lapsed lasteaedades programmi „Oskame olla!“ järgi, VI-VIII klasside õpilastele ühisprogrammi „Kaitse end ja aita teist!“ järgi koostöös politsei ja päästametitega, vanuses 15-17 a. esmaabi baaskoolitus. Sellesse töösse on kaasatud läbi EPR võrgustiku kõik meie 16 kohalikku seltsi tihedas koostöös koolide juhtkondadega.

Kuuendat aastat järjest osales EPR ülemaailmse taaselustamise õpetamise aktsiooni esmaabialases projektis „Sinu käed päästavad elu“ alateemaga *Elustamine äkksurma puhul* , mis toimus üle Eesti 2018.a. oktoobris. See teema nõuab pidevat tähelepanu. Koostöös SA Tartu Kiirabiga viisid EPR esmaabi õpetajad ja vabatahtlikud läbi näitliku elustamise ja AED aparadi kasutamise õpetuse. Rõhuasetus oli pandud asutuste ja institutsioonide töökollektiivide õpetamisele, samuti avalikele rahvarohketele kohtadele; paljudes kohtades osales elustamise õpetuses kogu kooli kollektiiv. Inimestel oli võimalus praktiliselt elustamisvõtteid läbi teha, küsimusi esitada neid huvitavate tervisealaste probleemide kohta, väga uudne oli paljudele AED kasutamine.

Õnnetuseks valmisolek. Koosõlas Hädaolukorra seadusega on õnnetusteks valmisoleku programm sisse viidud 16 kohalikus seltsis. Koostöö on tihe nii Siseministeriumi, Päästameti kui ka Politsei- ja Piirivalve Ametiga. Rühmad, mis koosnevad 15-18 liikmest, saavad süvaväljaõppe esmaabis, psühhosotsiaalses abis, rahvusvahelise humanitaarõiguse alustes. Hetkeks on kaasatud kuni 265 vabatahtlikku rühmaliiget, kes saavad ka varustuse meie poolt ja mille kvaliteeti 2018.a. jätkuvalt parandati.

Tegevus jätkub ja süveneb. Õpiprogrammi lisandunud esmahoolduse loengutsükkel on igati õigustanud programmi täiendamist. 2018.a. jätkus koostöö PPAGA elanikkonna kaitse kontseptsioonist tuleneva ulatusliku evakuatsiooni valdkonnas. EPR Pärnumaa, Tartumaa, Jõgevamaa, Põlvamaa ja Valgamaa esindajad osalesid maikuu PPA ja Kaitseväe poolt korraldatud evakuatsiooni õppustel „Siil“, mis viidi läbi Rääma Põhikoolis ja Ilmatsalus. Detsembrikuus osalesid EPR Pärnumaa vabatahtlikud Naiskodukaitse evakuatsioonialasel õppepäeval.

Läbi on viidud riigisiseseid õppusi teadmiste ja oskuste kinnistamise eesmärgil. Ettevalmistatud EPR vabatahtlikud osalesid koostöös riiklike struktuuridega koostööõppustel ja ühisüritustel – EPR Põlvamaa Seltsi vabatahtlikud osalesid Põlva Päästekomando õppusel Sooharas, EPR Pärnumaa Seltsi vabatahtlikud osalesid Pärnumaa Päästeteenistuse õppusel „Liiklusõnnetus ohtliku veosega tiheasustusalal“. Viljandimaal toimus kaks õppust, millest

võtsid osa EPR Viljandimaa Seltsi vabatahtlikud – koostöös Kaitseliidu, Viljandi Haigla ja Tartu Ülikooliga ning suurõppus koostöös PPA, Päästeameti, Kiirabi ja Kaitseliiduga.

Ühisüritustesse oli kaasatud EPR Jõgevamaa Selts – Kuperjanovi Retk koostöös Kaitseliidu, Kuperjanovi pataljoni, Keskkonnaameti ja Päästeametiga; ohutuspäev „Oska ohutult!“ koostöös Päästeameti, PPA, Põltsamaa vallavalitsuse ja Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskusega. Võrumaal toimus Kagukeskuse territooriumil koostööüritus kohaliku Päästeametiga; oktoobrikuus viidi läbi koostööüritus Kaitseliiduga

Samuti osutasid õnnetuseks valmisoleku ea-rühmad esmaabialast valvet vabariigis korraldatavatel rahvaüritustel 178 korral.

2013.a. rakendus koostöös Välisministeeriumiga projekt „Vabatahtlike ettevalmistamine osalemiseks välismissioonidel“. Soome PR baasil koolitatakse erinevate programmide alusel välja eelneva oskusteabega vabatahtlikke. 2013.a. jooksul said algkoolituse 9 vabatahtlikku ja sellele lisandus süvendatud teadmiste omandamine eriprogrammide alusel. 2014.a. koolitati lisaks eelmistele veel 4 vabatahtlikku. 2015.aastal sai baaskoolituse 1 isik ja lisakoolitusi 4 isikut. 2016.a. sai baaskoolituse 1 isik ja lisakoolitustel oli 3 inimest. 2017.a. sai lisakoolituse 3 inimest. 2018.a. koolitati täiendava koolituse käigus 3 vabatahtlikku.

2013.a. osales EPR vabatahtlik kuu-ajalisel missioonil Jordaania välihaigla püstitamisel Süüria relvakonfliktis kannatada saanud tsiviilelanikele ja 5-nädalisel missioonil Filipiinidel orkaanikahjustuste likvideerimisel. 2014.a. jätkas koolitatud vabatahtlik Jordaania välihaiglas praktilist tööd põgenikega. 2015.a. Nepali maavärina tagajärgede likvideerimisel osales 2 EPR koolitatud vabatahtlikku ja Soomes Tornio põgenike esmasest vastuvõtukeskuses töötas Soome PR palvel 3 meie vabatahtlikku. 2016.a. viibis 2 vabatahtlikku Kreeka põgenikelaagrites. 2017.a. töötas 1 isik logistikuna Puerto Ricos orkaani tagajärgede likvideerimisel. 1 vabatahtlik oli aastasel missioonil Birmas ICRC delegaadina. 2018.a. oli missioonil 1 inimene Indoneesias. Tegevus jätkub.

Tervishoiualase ennetustöö raames on läbi viidud rida üritusi kohalike seltside baasil. Materjalidena on kasutatud Rahvusvahelise Punase Risti Föderatsiooni ja Rahvusvahelise Punase Risti Komitee materjale. Läbiviijateks on olnud koolituse saanud punaristlased, sihtrühmaks lasteaegade lapsed, põhikooli ja gümnaasiumi õpilased. Samuti oleme välja koolitanud gümnaasistide seast aktiivsemaid, kes on koolides edasi organiseerinud koolitusi. Suunitlus on olnud tervisekeskne. EL programmi „Esmaabi ja ohutu liiklus“ (FA and Road Safety) raames on väljatöötatud materjalide baasil jätkuvalt õpetatud esmaabi osutamist, abi kutsumist ja õiget käitumist liikluses (kaitsekiivrite kasutamine jalgrattasõidul, ruladel jm.), esmaabi osutamise oskuste rakendamine liiklusõnnetuste korral. Töö algab vanuserühmale 5-6 a. - teavitamine ohtudest tänaval, abi kutsumise oskus õnnetuse korral. Õppetöö käigus jagatakse koolitatavatele materjale (helkurid). Vanuserühmas 6-11 a. viiakse eakohase programmi alusel läbi esmaabialaste teadmiste omandamine, õppustesse kaasatakse koolide pedagoogiline kollektiiv ja liikluspolitsei. Välja on töötatud materjal lastevanematele juhtimaks laste tähelepanu eakohasele käitumisele tänavatel ja maanteedel.

EPR Paldiski linna selts osutab Paldiski linnale lepingujärgselt koduhooldusteenust, 2018.a. tehti 2750 koduviisiiti.

HIV/AIDS ja narkomaania vastaseid üritusi korraldati aastaringelt kohalikes seltsides nii vabatahtlike noorte koolitamise näol kui ka rahvaüritustel ning 01.detsembri AIDSi ohvrite mälestamise käigus koolinoorte hulgas üle vabariigi. Seltsid viisid õpilastele läbi teavitavaid töötubasid.

Veredoonorlust propageerivad üritused – teavitav tegevus oli suunatud EPR avalike ürituste käigus kogu Eestimaa elanikkonnale. Põhja-Eesti Verekeskuse ja Lõuna-Eesti Verekeskuse *doonoritelkide üritustel* osalesid vabatahtlikud punaristlased koos Politseiameti, Eesti

Kaitsevæe, Päästeametiga - EPR Viljandimaa Seltsi vabatahtlikud , EPR Läänemaa Seltsi vabatahtlikud, EPR Tartumaa Seltsi vabatahtlikud. Aktiivselt kaasavad meie vabatahtlikke doonoripäevadel Ida-Viru Keskaigla, Pärnu Haigla. Narva Haigla. EPR on välja töötanud vabatahtlikele vereloovutajatele rinnamärgid – esmastele vereloovutajatele, 25-, 50- ja 75-korra verd loovutanud isikutele. 100 ja enam kordi verd loovutanud esitatakse Vabariigi autasule.

Organisatsiooniline töö. 2018.a. toimusid EPR Peakomitee istungid vastavalt põhikirjale 2 korda aastas, Peavalitsuse koosolekud igakuiselt, mille valitud liikmed töötavad vastavalt Rahvusvahelise Punase Risti Liikumise alustele kõik töötasu saamata ning mingeid soodustusi neile ei laiene. Euroopa Liidu liikmesriigina tuleb osa võtta Euroopa Punaste Ristide rahvuslike seltside võrgustiku tööst oma tegevuse vastavusse viimiseks kohaldatud nõuetega. EPR maksab kohustuslikku liikmemaksu Rahvusvahelisele Punase Risti Komiteele, Rahvusvahelisele Punase Risti Föderatsioonile ja Punase Risti Euroopa Büroole. Algasid ettevalmistustööd EPR kui organisatsiooni jäädvustamiseks 100.sünnipäeva tulekul (asutati 24.02.1919).

EPR tegevust on elanikkonnale pidevalt tutvustatud massimeedia vahendite kaudu nii ülevabariigiliste kui ka kohalike kanalite vahendusel. Kogu EPR tegevust puudutav informatsioon on üleval koduleheküljel [www. redcross.ee](http://www.redcross.ee)

EPR palgaliste töötajate arv aruandeperioodil oli 36. Esmaabiõpetajad töötavad töövõtulepingute alusel.

Rahvusvaheline koostöö.2011.a.allkirjastati EPR ja Saksa PR Schleswig-Holsteini Liiduma Seltsi partnerlusleping nii noorte vahetuse kui ka põgenikega seotud programmide osas. 2013.a. võeti vastu 24 liikmeline Saksamaa Schleswig-Holsteini Liidumaa noorterühm, kes EPR Valgamaa seltsi baasil koos kohaliku noorteaktiiviga osalesid sotsiaalprojekti Taheva hooldekodu puhkeala laiendamises. Viidi läbi loenguid ja toimusid arutelud Saksa PR, Läti PR ja Eesti PR osavõtjate vahel. 2012.a. ja 2014.a. suvel viibisid EPR 20 vabatahtlikku Saksamaa Schleswig-Holsteini Liidumaa PE Seltsis, kus RHÕ programmi omandamise kõrval viidi läbi sealse hooldekodu baasil ka sotsiaalselt kasulikke töid. 2015.a. viibis 23-liikmeline Schleswig-Holsteini Liidumaa punase risti rühm Eestis, kus koos meie punaristlastega erinevatest seltsidest viidi läbi ka sotsiaalprojekt - Iisaku hooldekodu teede kohandamine ratastooli kasutavatele hooldekodu elanikele ja vahetati välja piirdeaed. 2016.a. olid eesti noored Saksamaal, kus muu tegevuse kõrval tutvuti põgenikekeskuse olukorraga. 2017.a. viibisid saksa noores Eestis, kus Põlvamaal Maarjaküla baasil viidi läbi sotsiaalprojekt, mille käigus sai grillnurk uue põranda, tehti metsa-, puu- ja aiatöid. Toimus aktiivne sotsiaalne suhtlemine. 2018.a. lepiti kokku koostöös elanikkonna ulatusliku evakuatsiooni vallas EPR Narva Seltsi ja Narva LVga. Plaanis on tulevikus kaasata sellesse tegevusse ka teised I-Virumaa kohalikud seltsid. Samuti lepiti kokku EPR Paldiski Seltsi kaasamisega koostöö Lääne-Harjumaa vallavalitsusega Rummu sotsiaalkeskuse baasil kohaliku enimhaavatava elanikkonna sotsiaalsete oskuste arendamise küsimustes. Koostöös EPR Põlvamaa Seltsi ja kohaliku kogukonnaga tegeletakse teavitustööga sõltuvust tekitavate ainete kahjulikkusest. Koostöölepinguline töö Saksa PRga jätkub.

Rahvusvahelise tegevusena tuleb märkida esmaabivalvet Läti Salacgriva 2018.a. juulikuus POSITIVUS festivalil, mis toimus juba kolmandat korda. Sellest võtsid osa 6 EPR vabatahtlikku. 2 inimest osales Valgevene PR poolt korraldatud nädalasel migratsioonialasel õppusel Minski lähistel.

Materiaaltehnilise baasi tugevdamine. EPR omab üle-Eestilist võrgustikku 16 kohaliku punase risti seltsi näol. Seltside normaalse funktsioneerimise tagamiseks oleme nad kindlustanud nii vajalike töövahendite kui ka tööruumidega. Aruandeaastal on tähelepanu all

olnud töötingimuste parandamise osas kõik kohalikud seltsid. Nii keskbüroo kui ka seltsid on varustatud kaasajastatud IT vahenditega.

EPR otsimisteenistus tegeleb relvakonfliktides ja (loodus)õnnetustes, terroriaktides kaduma läinud isikute otsimisega ja perekondade kokkuviiamisega. Tulenevalt Genfi konventsioonidest on 2018.a. töös olnud 109 juhtumit. Üldse toimus töö 9 riigiga (II maailmasõja-aegsete haudade tuvastamine, evakuatsioon, dokumentide väljanõue kontsentratsioonilaagrites viibimise kohta, korrespondents omaste haudade külastamiseks, perekondlike sidemete taastamine alates II Maailmasõjast kuni tänapäeva konfliktideni)

Kontakt on Rahvusvahelise PR otsimisteenistuse kaudu Bad Arolsenis asuva arhiiviga – hangitakse dokumente isikutele, et saada kinnitust nende viibimisele sunnitöödel ja kontsentratsioonilaagrites, samuti ka Saksa sõjaväkke mobiliseeritutele. Tähelepanu all on dokumendid stalinlike repressioonide kohta, perekondlike sidemete taastamise kohta. Perekondlike sidemete taastamine puudutab migreerumise käigus kaduma läinud pereliikmete (põhiliselt alaealised) otsimist. Lisandunud on nn. uusmigrantide kohta käivad otsingud – järelpärimisi on saadud Rootsist.

Otsimisteenistus tegeleb ka sõja ajal hukkunud kombatantide haudade otsimisega ja küllakutsete vormistamisega haudade külastamiseks. Koostöös Sõjahaudade Otsimise ja Hooldamise Ühinguga omame andmebaasi 4839 hukkunud kombatandi kohta. Kombatantide haudade otsinguid on olnud 27 korral. Tsviilhaudu Eestis on meie kaudu külastanud 227 isikut Ukrainast, Vene Föderatsioonist, Valgevenest, Kõrgõstanist. Tsviilhaudade otsinguid on olnud 19 korral.

Tähelepanu all on Andmekaitseaduse nõuetest tulenevate küsimustega tegelemine ja asjakohaste meetmete tarvitusele võtmine. Hea koostöö selles osas on Siseministeriumi rahvastiku toimingute osakonna ja Eesti Rahvusarhiiviga.

Pidev töö toimub elanikkonna hulgas Rahvusvahelise PR otsimisteenistuse (tracing service) võimalustest ja reeglitest perekondlike sidemete taastamisel. Harku Kinnipidamiskeskus, Vägeva ja Vao majutuskeskus on varustatud EPR vastava informatsiooniga. Töö jätkub.

Rahvusvahelise Humanitaarõiguse (RHÕ) raames saavad koolituse noored kohalikest seltsidest. Kohalike seltside tasandil jätkub tegevus koolitatud noorte eestvedamisel sallivust käsitleva programmi „Kas sa näed seda, mida mina“ baasil, mis on koostatud Rahvusvahelise PR Komitee materjalide baasil, Samuti on olemas materjale algklasside õpilastele Punase Risti organisatsiooni tekkest ja arengust – ÜHE IDEE LUGU. Aastaringselt on koolitatud EPR vabatahtlikke kohalikest seltsidest, s.h. ka õnnetuseks valmisoleku ea-rühma liikmeid. 2006.a. jõustunud Punase Risti nimetuse ja embleemi kasutamise seadus võimaldas jätkata intensiivset tööd embleemi väärkasutanud juriidiliste isikutega. Toimub pidev selgitustöö Punase Risti Liikumise olemusest ja embleemi tähendusest. Kuigi on vähenenud punase risti embleemi väärkasutamise juhtumid linnapildis, tekib juurde väärkasutamise juhtumeid suvalistel trükistel erinevate firmade poolt, samuti on tihenunud väärkasutused internetis. 2006.a. allkirjastatud kolmepoolse koostöölepe Rahvusvahelise Punase Risti Komitee, EV Haridus- ja Teadusministeriumi ja Eesti Punase Risti raames jätkus töö rahvusvahelise humanitaarõiguse sisseviimisel meie koolide õppekavasse. EPR ja ICRC poolt on eelnevalt läbi viidud vabariigi eesti- ja venekeelsaete üldhariduslike koolide ajaloo ja ühiskonnaõpetuse 192 pedagoogile koolitus oma kolleegide koolitamiseks (koolitaja koolitus). Töö jätkub.

Migratsioon. 2018.a. jätkus töö 2011.a. alanud EL Tagasipöördumisfondi ja EV Siseministeriumi projektiga „EPR osalus EL Nõukogu direktiivi 2008/155/EÜ täitmisel“. 2015.a. projekti „Sunniviisiliste tagasisaatmiste sõltumatu vaatlemise“ raames vaatleb EPR kolmandate riikide kodanike tagasipöördumisprotsessi humanitaarseid aspekte. Projekti rahastatakse EL Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist koos Eesti Siseministeriumiga. Vaatlemine toimub ka kolmandate riikide kodanike väljasaatmise osas EL territooriumile

vastavalt Punase Risti Liikumise põhiprintsiipidele. 2018.a. toimus 26 isiku väljasaatmise monitoorimine, kelle seas oli erivajadustega isik. EPR teeb regulaarseid visiite kinnipidamiskeskusesse eesmärgiga vaadelda väljasaatmisprotsessis osalevate isikute kinnipidamistingimusi, pöörates kõrgendatud tähelepanu enimhaavatavatele isikutele. EPR annab kinnipidamiskeskuse administratsioonile soovitusi/teeb ettepanekuid keskuse töö humanitaarse olukorra parandamiseks väljasaatmist ootavate isikute huvidest lähtudes. Visiteeritakse vastavalt keskkuses elavate isikute kaebustele Vägeva ja Vao majutuskeskusi, samuti Harku kinnipidamiskeskust. Töö jätkub.

Põgenikke puudutav teema on EPR Peavalitsuse ja Peakomitee tähelepanu all.

Riina Kabi
EPR peasekretär

Ainu Paju
EPR pearaamatupidaja k.t.

Tallinn, 28.märts 2019.a.